Europees Parlement
2024-2029

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken
De voorzitter

11.11.2025

De heer Johan Van Overtveldt
Voorzitter
Begrotingscommissie
Brussel

Betreft: Advies inzake het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende de beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering voor ontslagen werknemers naar aanleiding van aanvraag EGF/2025/003 SE/Northvolt van Zweden (2025/0326(BUD))

Geachte heer Van Overtveldt,

In het kader van bovengenoemde procedure is de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken ermee belast een advies uit te brengen aan uw commissie. Tijdens haar vergadering heeft zij besloten dat advies in briefvorm uit te brengen.

Zij heeft de kwestie tijdens haar vergadering van 11 november 2025 onderzocht. Tijdens die vergadering heeft zij besloten aan de bevoegde Begrotingscommissie onderstaand advies voor te leggen.

Hoogachtend,

Li Andersson

ADVIES

A. overwegende dat Zweden op 16 juni 2025 overeenkomstig artikel 8, lid 1, van Verordening (EU) 2021/691 (hierna: “de EFG-verordening”) een aanvraag heeft ingediend om middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering voor ontslagen werknemers (EFG) beschikbaar te stellen in verband met het ontslag van werknemers bij Northvolt (Northvolt AB) en de dochterondernemingen van Northvolt en bij 13 subcontractanten, leveranciers en downstreamproducenten in Zweden; overwegende dat met betrekking tot die aanvraag aanvullende gegevens zijn verstrekt overeenkomstig artikel 8, lid 5, van de EFG-verordening; overwegende dat de primaire onderneming actief was in de economische sector die is ingedeeld in NACE Rev. 2 – afdeling 71 (Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen); overwegende dat de ontslagen bij Northvolt voornamelijk zijn gevallen in de NUTS 2-regio’s Övre Norrland (SE33), Stockholm (SE11) en Östra Mellansverige (SE12);

B. overwegende dat Zweden de aanvraag heeft ingediend op grond van de criteria voor steunverlening van artikel 4, lid 2, punt a), van Verordening (EU) 2021/691, die vereisen dat binnen een referentieperiode van vier maanden in een onderneming in een lidstaat de werkzaamheden van ten minste 200 ontslagen werknemers zijn beëindigd, met inbegrip van werknemers die zijn ontslagen bij leveranciers en downstreamproducenten, en/of van zelfstandigen die hun werkzaamheden hebben beëindigd; overwegende dat de Commissie, na dit verzoek te hebben beoordeeld, overeenkomstig alle toepasselijke bepalingen van de EFG-verordening heeft geconcludeerd dat aan de voorwaarden voor het toekennen van een financiële bijdrage uit het EFG is voldaan;

C. overwegende dat de aanvraag betrekking heeft op 5 829 ontslagen werknemers die hun werkzaamheden hebben beëindigd bij Northvolt (Northvolt AB) en zijn dochterondernemingen, alsook bij acht subcontractanten, leveranciers en downstreamproducenten, binnen de referentieperiode van vier maanden, die liep van 28 november 2024 tot en met 28 maart 2025; overwegende dat er naast deze werknemers nog eens 657 ontslagen werknemers in aanmerking komen wier werkzaamheden vóór of na de referentieperiode zijn beëindigd; overwegende dat er in totaal 6 486 ontslagen werknemers in aanmerking komen;

D. overwegende dat de Commissie op 28 oktober 2025 een voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad heeft ingediend betreffende de beschikbaarstelling van middelen uit het EFG aan Zweden ter ondersteuning van de terugkeer naar de arbeidsmarkt van 5 800 beoogde begunstigden;

E. overwegende dat de gebeurtenis die tot deze ontslagen heeft geleid, een belangrijke herstructurering van Northvolt AB is, gevolgd door het faillissement van de onderneming op 12 maart 2025; overwegende dat Northvolt AB in 2016 door particuliere investeerders werd opgericht in een poging om een Europese batterijindustrie op te starten om de afhankelijkheid van Chinese fabrikanten te verminderen; overwegende dat de batterijfabriek Northvolt Ett in juni 2022 werd

geopend in de gemeente Skellefteå en dat in de gemeente Västerås de onderzoekscampus Northvolt Labs werd opgericht; overwegende dat Northvolt Ett was opgericht om lithium-ionbatterijen te produceren voor elektrische auto's en voor het opslaan van energie;

F. overwegende dat er echter al snel ernstige problemen in het productieproces aan het licht kwamen en dat de productie van Northvolt Ett in 2023 slechts 0,5 % van de oorspronkelijk geplande capaciteit bereikte; overwegende dat grote klanten van Northvolt zich als gevolg van deze vertragingen genoodzaakt zagen hun bestellingen te annuleren; overwegende dat Chinese batterijproducenten dankzij overheidssubsidies tegelijkertijd batterijen verkochten tegen de helft van de prijs in vergelijking met Northvolt; overwegende dat veel wereldeconomieën, als gevolg van de Chinese dominantie en in een poging om onafhankelijk te zijn van Chinese producenten, ook hun eigen batterijproductie sterk subsidieerden, wat tot een enorm overaanbod aan batterijen leidde, waarbij de Chinese producenten alleen al aan de mondiale vraag konden voldoen;

G. overwegende dat de Amerikaanse start-up Lyten op 7 augustus 2025 heeft laten weten voornemens te zijn de batterijproductie van Northvolt over te nemen; overwegende dat deze transactie momenteel ter goedkeuring bij de Zweedse autoriteiten ligt; overwegende dat nog onduidelijk is wanneer de productie weer van start kan gaan en hoeveel werknemers opnieuw in dienst kunnen worden genomen;

H. overwegende dat het faillissement van Northvolt het grootste faillissement van deze tijd is in Zweden; overwegende dat de Zweedse autoriteiten geen grote gevolgen verwachten voor de steden Västerås en Stockholm, maar dat de gevolgen voor de stad Skellefteå (36 000 inwoners in de stad en 77 000 inwoners in de gemeente) met meer dan 5 000 ontslagen ernstig zijn, zoals blijkt uit de sterke stijging van het werkloosheidspercentage van 2,9 % naar 8,2 % na het faillissement van Northvolt; overwegende dat de Zweedse autoriteiten daarom hebben besloten de EFG-steun toe te spitsen op Skellefteå en het personeel in Västerås en Stockholm te informeren over de mogelijke EFG-maatregelen en op verzoek bijstand te verlenen;

I. overwegende dat het EFG overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad van 17 december 2020 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027, gewijzigd bij Verordening (EU, Euratom) 2024/765 van de Raad van 29 februari 2024, het jaarlijks maximumbedrag van 30 miljoen EUR (in prijzen van 2018) niet mag overschrijden.

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de bevoegde Begrotingscommissie daarom onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. herinnert eraan dat het EFG tot doel heeft solidariteit te betonen met en steun te verlenen aan begunstigden; is van mening dat financiële bijdragen uit het EFG in de eerste plaats gericht moeten zijn op maatregelen op het gebied van actief arbeidsmarktbeleid en gepersonaliseerde steunmaatregelen die een snelle, gepaste en duurzame terugkeer van de begunstigden op de arbeidsmarkt beogen binnen of buiten

de sector waar zij oorspronkelijk werkzaam waren; benadrukt dat het belangrijk is om werknemers voor te bereiden op en te ondersteunen bij de dringend noodzakelijke groene en digitale transitie van de Europese economie en samenleving; wijst er in dit verband nogmaals op dat de Unie een belangrijke rol speelt doordat zij, onder meer via het EFG, voorziet in financiering die bedoeld is om mensen in staat te stellen de kwalificaties te verwerven die nodig zijn voor het realiseren van een rechtvaardige transitie, in overeenstemming met de Europese Green Deal;

2. is het met de Commissie eens dat is voldaan aan de voorwaarden van artikel 4, lid 2, punt a), van de EFG-verordening en dat Zweden uit hoofde van die verordening recht heeft op een financiële bijdrage ter hoogte van 8 526 322 EUR, hetgeen overeenkomt met 60 % van de totale kosten van de voorgestelde maatregelen, te weten 14 210 537 EUR, waarvan 13 663 977 EUR verband houdt met gepersonaliseerde dienstverlening en 546 560 EUR verband houdt met maatregelen op het gebied van voorbereiding, beheer, voorlichting, publiciteit, controle en rapportage;

3. vreest dat elke vertraging bij de ondersteuning van werknemers bij het vinden van een nieuwe baan kan leiden tot een braindrain, met ernstige gevolgen voor de regio, aangezien veel werknemers puur voor hun baan bij Northvolt naar Skellefteå (in het noorden van Zweden) zijn verhuisd; wijst erop dat 29 % van de beoogde begunstigden onder de 30 jaar is en dat 68 % tussen de 30 en 54 jaar is, en dat 64 % van hen tertiair onderwijs heeft genoten; stelt bovendien vast dat 40 % van de werknemers van Northvolt uit onderdanen van derde landen bestond, wier werk- en verblijfsvergunningen afhankelijk zijn van hun arbeidsovereenkomst;

4. is verheugd dat Zweden heeft laten weten dat het gecoördineerde pakket van gepersonaliseerde steunmaatregelen is opgesteld in overleg met de vertegenwoordigers van de werknemers en de sociale partners overeenkomstig artikel 7, lid 4, van de EFG-verordening;

5. stelt vast dat het bij de gepersonaliseerde steunmaatregelen ten behoeve van de werknemers gaat om de volgende maatregelen: a) diepgaande beoordeling en individuele planning, b) activiteiten in verband met het zoeken van een baan en coaching, c) steun voor het opstarten van een eigen bedrijf en investeringssteun, d) investeringssteun voor startende ondernemingen (werkzoekenden die een eigen bedrijf opstarten, krijgen de mogelijkheid om specifieke investeringssteun van maximaal 22 000 EUR aan te vragen), e) opleiding voor de arbeidsmarkt, f) opleidingen binnen het reguliere onderwijsstelsel, g) stappen naar werk (deze maatregel is gericht op bijzonder kwetsbare begunstigden die mogelijk speciale steun nodig hebben om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt of onderwijs te volgen), en h) toelagen (toelagen voor personen die stage lopen of zich voorbereiden op de start van hun eigen bedrijf, een activiteitstoelage voor personen die actief deelnemen aan de aangeboden opleidingsmaatregelen, een mobiliteitstoelage om de reis- en verhuiskosten te dekken van personen die in een andere regio een nieuwe baan vinden, en toelagen om de reiskosten te dekken voor deelname aan sollicitatiegesprekken buiten de stad);

6. wijst met name op het belang van artikel 7, lid 2, van de EFG-verordening, waarin is bepaald dat bij het samenstellen van het gecoördineerde pakket rekening moet worden gehouden met de toekomstperspectieven van de arbeidsmarkt en de in de toekomst benodigde vaardigheden, en dat het gecoördineerde pakket moet aansluiten bij de overgang naar een hulpbronnenefficiënte en duurzame economie, waarbij de nadruk gelegd moet worden op de verspreiding van in het digitale industriële tijdperk benodigde vaardigheden; noemt een aantal voorbeelden van cursusinhoud, waaronder een programmeerbare logische regeleenheid (PLC), industriële automatisering, digitaal productiebeheer, energie-efficiënte technologie en basisprogrammering;

7. wijst erop dat Zweden heeft bevestigd ervoor te zullen zorgen dat voor de maatregelen waarvoor uit het EFG een financiële bijdrage wordt ontvangen, geen financiële steun uit andere financiële instrumenten van de Unie zal worden verleend;

8. herinnert eraan dat het overeenkomstig artikel 7, lid 2, punt b), van de EFG-verordening mogelijk is om in het kader van het gecoördineerde pakket speciale tijdelijke maatregelen te treffen, zoals de uitbetaling van toelagen voor kinderopvang, om het voor werkzoekenden gemakkelijker te maken aan de voorgestelde activiteiten deel te nemen.